

KESTÄVYYSRISKEIHIN LIITTYVÄT TOIMINTAPERIAATTEET SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSSÄ

Tässä dokumentissa kuvataan yhteiset toimintaperiaatteet kestävyysriskien ja haitallisten kestävyysvaikutusten huomioon ottamiseksi Säästöpankkiryhmässä.

Toimintaperiaatteita sovelletaan sijoitustoiminnassa sekä sijoitus- että vakuutusneuvonnassa. Kestävyysriskiksi tiedonantoasetuksessa (EU) 2019/2088 katsotaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen tai hallintotapaan liittyvä tapahtuma tai tilanne, joka voi toteutuessaan aiheuttaa olennaisen, negatiivisen vaikutuksen sijoituksen arvoon.

Kestävyysriskejä koskevan lainsäädännön perimmäisenä tarkoituksena on edistää pääomien ohjautumista entistä kestävämpiin sijoituskohteisiin. Tähän pyritään muun muassa lisäämällä sijoitustuotteiden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä kestävyys- ja vastuullisuusnäkökulmasta.

Osa Säästöpankkien ja Sp-Henkivakuutuksen sijoitustoiminnasta on ulkoistettu Sp-Rahastoyhtiö Oy:lle, joka noudattaa sijoitustoiminnassaan kestävyysriskeihin liittyviä toimintaperiaatteita.

Säästöpankeissa asiakkaille sijoitusneuvonnassa suositeltavat ratkaisut toteutetaan pääasiassa Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemilla tuotteilla.

Palkitsemisen periaatteet sisältävät tiedot siitä, että palkitseminen on johdonmukaista kestävyysriskien huomioon ottamisen kanssa. Palkitseminen ei saa olla ristiriidassa vastuullisen toiminnan ja kestävyysriskien huomioonottamisen kanssa. Palkitsemisessa huomioidaan myös tiettyjä kestävyysriskejä, esimerkiksi sosiaalisten tekijöiden mittareita.

Kestävyysriskien huomiointi sijoitustoiminnassa

Sp-Rahastoyhtiöllä on käytössä eri lähestymistapoja vastuulliseen sijoittamiseen ja kestävyysriskien huomioimiseen sijoitustoiminnassa. Sp-Rahastoyhtiön sijoitustoiminnassa huomioidaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen sekä hallintotapaan liittyviä kestävyystekijöitä ja -riskejä mukaan lukien pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin. Näiden vaikutusten osalta noudatetaan asianmukaista huolellisuutta. Sp-Rahastoyhtiössä vastuullisuuden periaatteiden soveltaminen on integroitu suoraan osaksi sijoitusprosessia. Sijoituspäätöksiin liittyvien olennaisten pääasiallisten haitallisten kestävyysvaikutuksien huomioiminen ja arviointi tapahtuvat osana sijoituspäätöksentekoa ja -analyysiä.

Arviomenetelminä Sp-Rahastoyhtiöllä on käytössä ulkopuolisten palveluntarjoajien kehittämiä työkaluja, joiden avulla pystytään tunnistamaan ja tarkastelemaan monipuolisesti eri kestävyysriskejä ja -tekijöitä sijoituksia koskevassa päätöksentekoprosessissa. Käytetyt menetelmät ja työkalut näiden riskien tunnistamiseen vaihtelevat omaisuusluokasta riippuen sekä kulloinkin voimassa olevien kestävyysriskien sääntelyn mukaan. Ulkoisen palveluntarjoajan lisäksi vastuullisuuden arvioimisessa käytetään yritysten vastuullisuusraportteja, kansalaisjärjestöjen raportteja ja muita julkisia tietolähteitä. Tarkemmat kuvaukset vastuullisen sijoittamisen lähestymistavoista ja kestävyysriskien huomioon ottamisesta sijoitusprosesseissa löytyvät Vastuullisen sijoittamisen periaatteista ja Omistajaohjauspolitiikasta.

Kestävyyseriskien toimintaperiaatteet sijoitus- ja vakuutusneuvonnassa

Säästöpankit ja Sp-Rahastoyhtiö huomioivat sijoitus- ja vakuutusneuvonnassa kestävyystekijöitä ja -riskejä. Säästöpankit, Sp-Rahastoyhtiö ja Sp-Henkivakuutus ovat kehittäneet sijoitus- ja vakuutusneuvonnan prosesseja ja tukityökaluja ja materiaaleja siten, että siten, että asiakkailta kysytään heidän kestävyysmieltymyksiään ja asiakkaat voivat tehdä tietoon ja sijoitustavoitteeseensa perustuvia päätöksiä tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä ympäristöön liittyvistä, yhteiskunnallisista ja hallintonaikakohdista.

Säästöpankkiryhmän ulkopuolisten sijoitustuotteiden osalta kukin finanssimarkkinatoimija vastaa omalta osaltaan kestävyseriskien huomioimisesta omien toimintaperiaatteidensa mukaisesti.

Kuvaus kestävyystekijöihin kohdistuvien pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistamista ja priorisointia koskevista toimintaperiaatteista

Lähtökohdat Sp-Rahastoyhtiön ja Sp-Henkivakuutuksen kestävyystekijöihin kohdistuvien keskeisimpien pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistamiselle ja priorisoinnille on esitetty Sp-Rahastoyhtiön Vastuullisen sijoittamisen periaatteissa (hyväksytty 24.3.2023) ja Omistajaohjauspolitiikassa (hyväksytty 13.10.2022). Sp-Rahastoyhtiön hallitus vahvistaa ja hyväksyy mainitut toimintatavat, joita päivitetään säännöllisesti, noin kerran vuodessa ja ne löytyvät osoitteesta <https://www.saastopankki.fi/fi-fi/saastopankkiryhma/saastopankkikeskus/sp-rahastoyhtio/sijoittajainformaatio>.

Sp-Rahastoyhtiön ja Sp-Henkivakuutuksen strategioissa ja prosesseissa, kuten sijoitustoiminnan periaatteissa ja sijoitussuunnitelmassa esitettyjen toimintatapojen ja periaatteiden toteuttamisesta vastaa viime kädessä kukin finanssimarkkinatoimijan toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja määrittelee linjaukset jatkuvalla operatiiviselle työlle muun muassa Sp-Rahastoyhtiön hallituksen päättämän Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja Omistajaohjauspolitiikan mukaisesti. Kyseisiä toimintatapoja päivitetään jatkuvasti vastuullisen sijoittamisen työmenetelmien ja prosessien kehityksen mukaisesti. Päivittäisessä sijoitustoiminnassa kukin Sp-Rahastoyhtiön salkunhoitaja vastaa vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamisesta ja soveltamisesta käytännön sijoitustoiminnassa ja samalla kestävyystekijöihin kohdistuvien keskeisimpien pääasiallisten haitallisten vaikutusten jatkuvasta tunnistamisesta ja priorisoinnista. Pääasiallisia haitallisia vaikutuksia tunnistetaan ja seurataan osana sijoituskohteille ja -tuotteille tehtävää ESG-analyysiä. Vastuullisen sijoittamisen asiantuntijat kehittävät ja koordinoivat vastuullista sijoittamista eri omaisuuslajeissa, jalkauttavat strategiat omalta osaltaan, kouluttavat henkilöstöä sekä raportoivat vastuullisuuden toteutumisesta sijoitustoiminnassa.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimissa varoissa ja Sp-Henkivakuutuksen omissa sijoituksissa huomioidaan tiedonantoasetuksen määritelmien mukaisesti kaikki pakolliset pääasialliset haitalliset indikaattorit ja kaksi vapaavalintaista indikaattoria tietojen saatavuus, laatu ja kattavuus huomioiden. Vapaavalintaiset indikaattorit koskevat teemoja veden kulutus ja kierrätys sekä väärinkäytösten paljastajien suojelun puute. Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien varojen ja Sp-Henkivakuutuksen omien sijoitusten suoriutumista kestävyystekijöihin kohdistuvien haitallisten vaikutusten PAI-indikaattoreiden osalta seurataan sijoitusten kohdeyhtiöiltä saatavan datan ja kolmannen osapuolen palveluntarjoajien työkalujen (Bloomberg, Upright Project) kautta ja Sp-Rahastoyhtiössä tehdään tarvittaessa mm. tarkempaa analyysiä ja yhtiövaikuttamista suoriutumisen perusteella esimerkiksi yhtiötapaamisten, yhtiökokouksissa vaikuttamisen ja erilaisten sijoittaja-aloitteiden kautta.

Sp-Rahastoyhtiössä käytetään useita kestävyysindikaattoreita osana ESG-analyysiä tunnistukseen ja priorisoidakseen keskeisimmät pääasialliset haitalliset vaikutukset. Sp-Rahastoyhtiön arvion mukaan sijoitusten keskeiset haitalliset kestävyysvaikutukset liittyvät seuraaviin kestävyystekijöihin: ilmasto, luonnon monimuotoisuus tai vesi, ihmisoikeudet ja hyvä hallintotapa. Keskeisten pääasiallisten haitallisten kestävyysvaikutusten indikaattorien valinta perustuu mm. Sp-Rahastoyhtiön sitoumuksiin sekä Sp-Rahastoyhtiön ja Sp-Henkivakuutuksen noudattamiin kansainvälisiin normeihin ja sopimuksiin. Sp-Rahastoyhtiön ESG-analyysissä pyritään arvioimaan myös vaikutusten olennaisuutta toimialojen erityispiirteiden näkökulmasta ja pyritään näin ottamaan huomioon myös negatiivisten vaikutusten todennäköisyyden, vakavuusasteen ja sen, ovatko vaikutukset peruuttamattomia.

Keskeisten haitallisten kestävyysvaikutusten tunnistamisen ja priorisoimisen perusteella esimerkiksi Sp-Rahastoyhtiössä toteutetaan toimenpiteitä hallinnoimissaan varoissa ja Sp-Henkivakuutuksen omissa sijoituksissa kahdella tavalla:

1. Sp-Rahastoyhtiössä pyritään pienentämään haitallisia kestävyysvaikutuksia seulomalla ja poissulkemalla suorista sijoituksista pois yrityksiä, jotka toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten vastaisesti ja/tai jos liikevaihdosta merkittävä osa on peräisin tietyistä ympäristön tai yhteiskunnan kannalta haitallisena pidetyistä toiminnoista. Sp-Rahastoyhtiö on poissulkenut suorista sijoituksista esimerkiksi tiettyjä hiilenkäyttäjiä ja -tuottajia eikä myöskään suoraan sijoita tupakanvalmistajiin tai aikuisviihteen tuotantoon. Sp-Rahastoyhtiössä käydään säännöllisesti läpi suorat sijoitukset normirikkeiden ja poissulkujen osalta. Analyysi tuotetaan sisäisesti ja/tai ulkoisesti palveluntarjoajan työkalun kautta.
2. Vuoropuhelun ja aktiivisen omistajaohjauksen avulla Sp-Rahastoyhtiö vaikuttaa yrityksiin ohjaten niitä hallitsemaan kestävyysriskejään ja kestävyystekijöihin mahdollisesti kohdistuvia pääasiallisia haitallisia vaikutuksia. Lisäksi Sp-Rahastoyhtiö on aktiivisen omistajuuden kautta mukana vaikuttamassa yhdessä muiden sijoittajien kanssa erilaisissa aloitteissa, joiden tavoitteena on pienentää ilmastoon ja ympäristöön kohdistuvia haitallisia kestävyysvaikutuksia.

Menetelmiin liittyvä virhemarginaali ja marginaalin selitys

Pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistaminen on riippuvaista tietojen saatavuudesta, laadusta ja kattavuudesta. Tiedot pohjautuvat sijoituskohteena olevien yritysten toimittamaan dataan sekä kahdelta kolmannen osapuolen palveluntarjoajilta saatavaan dataan (Bloomberg, Upright Project). Palveluntarjoajien data noudattaa kunkin palveluntarjoajan omaa laskentametodologiaa ja perustuvat yritysten itse raportoimaan dataan tai on Upright Projectin laskemaa/mallintamaa. Listaamattomien yritysten sekä epäsuorien sijoitusten, kuten rahastojen rahastojen sekä johdannaisten osalta tiedon saatavuus on heikompaa ja osalta rahastojen rahastoista tietoja on pyritty saamaan pyytämällä niitä myös suoraan. Lisäksi sijoituksen koko elinkaaren aikaisten pääasiallisten haitallisten kestävyysvaikutusten ennalta tunnistamiseen, todennäköisyyksien ja vakavuuden arviointiin liittyy aina jonkin verran epävarmuutta. Datan laatua pyritään seuraamaan ja datan saatavuutta sekä kattavuutta pyritään kehittämään jatkuvasti.

Vaikuttamispolitiikat

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia varoja ja Sp-Henkivakuutuksen omaa sijoittamista koskevissa vaikuttamispolitiikoissa huomioidaan pääasiallisia haitallisia vaikutuksia ja ne koskevat pakollisia indikaattoreita. Keskeisimmät vaikuttamispolitiikat ovat Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien varojen omistajapolitiikka ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Mikäli valituissa pääasiallisissa haitallisissa

vaikutuksissa ei tapahdu toivottua vähentymistä, muutetaan toimintaohjeita ja periaatteita tarpeellisilta osin vaikutusten ehkäisemiseksi, korjaamiseksi ja lieventämiseksi.

Omistajapolitiikka

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien varojen omistajapolitiikka kuvaa omistajapolitiikan periaatteet ja toimintamallin. Näissä periaatteissa määritellään omistajaohjauksen tavoitteet, keinot ja käyttö ja odotukset sijoituskohteena olevia yhtiöitä kohtaan sekä kuvataan mm. vaikuttamisen periaatteita koskien äänioikeuden käyttöä, osallistumista omistamiensa yritysten yhtiökokouksiin, suora keskustelua yritysten kanssa, julkiseen keskusteluun osallistumista sekä vaikuttamista erilaisten kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyöaloitteiden ja muiden kanavien kautta.

Vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteissa kuvataan muun muassa vastuullisen sijoittamisen prosessia, johtamista ja organisointia, vastuullisuustekijöiden huomioimista sijoitustoiminnassa, kansainvälisten normien ja sopimusten noudattamista, aktiivista omistajuutta ja vaikuttamista, teemasijoittamista ja vaikuttavuutta, poissulkemista, suosimista ja raportointia.

Muut vaikuttamispolitiikat, joilla pyritään vähentämään pääasiallisia haitallisia vaikutuksia

Sp-Rahastoyhtiö ja Sp-Henkivakuutus ovat osa Säästöpankkiryhmää, jonka muissa vaikuttamispolitiikoissa, kuten vastuullisuusstrategiassa ja vastuullisuuspolitiikassa pyritään varmistamaan, ettei omista tai kumppanien toimista aiheudu merkittävää haittaa ympäristöön, yhteiskuntaan ja työntekijöihin, ja ettei osallistuta korruptioon ja lahjontaan. Vastuullisuusstrategiassa ja vastuullisuuspolitiikassa kuvataan Säästöpankkiryhmän keskeisiä vastuullisuusteemoja, joissa haitallisia vaikutuksia pyritään vähentämään. Keskeisimpiä vastuullisuusteemoja ovat taloudellinen hyvinvointi, yhteisön hyvinvointi, kestävä rahoitus ja tuotteet, kestävä kasvu ja hyvä hallinto sekä ympäristö ja ilmasto. Vastuullisuusstrategiassa linjataan myös keskeisten vastuullisuusteemojen tavoitteet ja mittarit. Säästöpankkiryhmän vastuullisuuspolitiikassa kuvataan myös vastuullisuuden periaatteita Säästöpankkiryhmässä, kestävä sijoittamista, rahoittamista ja neuvontaa, poissulkemista ja raportointia. Mikäli valittujen keskeisten vastuullisuusteemojen haitallisissa vaikutuksissa ei tapahdu asetettujen tavoitteiden mukaista toivottua vähentymistä, muutetaan Säästöpankkiryhmän toimintaohjeita ja periaatteita tarpeellisilta osin vaikutusten ehkäisemiseksi, korjaamiseksi ja lieventämiseksi.

Edellä mainittujen vaikuttamispolitiikkojen lisäksi Sp-Rahastoyhtiö ja Sp-Henkivakuutus noudattavat Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita, jonka mukaisesti kaiken tekemisemme perusta on hyvä yhteistyö niin työyhteisössä, Säästöpankkiryhmän sisällä kuin yhteistyökumppaneidenkin kanssa. Hyvän yhteistyön edellytyksenä on asiallinen ja kunnioittava kohtelu sekä avoin ja reilu kanssakäyminen. Hyvää yhteistyötä edesauttaa avoin ja luotettava viestintä. Ulkoisessa viestinnässä on tärkeää, että kerromme palveluistamme ja toiminnastamme asiakkaille ja muille sidosryhmille totuudenmukaisesti, johdonmukaisesti sekä selkeästi ja ymmärrettävästi.

Viittaukset kansainvälisiin standardeihin

Säästöpankkiryhmä noudattaa vastuulliseen liiketoimintaan liittyviä käytännesääntöjä, asianmukaista huolellisuutta ja raportointia koskevia kansainvälisiä standardeja. Keskeiset kansainväliset sopimukset ja normit, kuten YK:n Global Compact -sopimus, OECD:n monikansallisille yrityksille antama ohjeistus sekä ILO:n kansainväliseen työoikeuksien julistus ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (UN Sustainable Development Goals) luovat vastuullisen sijoittamisen

arvopohjan. Sp-Rahastoyhtiöllä on omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja Sp-Henkivakuutus ja Sp-Rahastoyhtiö noudattavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategiaa. Sp-Rahastoyhtiö on allekirjoittanut YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles of Responsible Investment – PRI) ja on Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistyksen, Finsifin (Finland’s Sustainable Investment Forum), jäsen ja Sp-Rahastoyhtiö ja Sp-Henkivakuutus ovat osana Säästöpankkiryhmää YK:n Global Compactin jäseniä. Sp-Rahastoyhtiö on mukana sijoittaja-allekirjoittajana CDP:n ilmastonmuutos-, vesi- ja metsäkato- ja Science Based Targets Initiative -aloitteissa sekä allekirjoittanut Climate Action 100+ -sijoittaja-aloitteen. Sp-Rahastoyhtiö kannustaa myös yritysten raportoivan läpinäkyvämmiin ympäristöön liittyvistä toimistaan CDP:n Non-disclosure Campaign -aloitteen kautta koskien CDP:n edellä mainittuja aloitteita. Sp-Rahastoyhtiö ja Sp-Henkivakuutus raportoivat kestävyysriskeistä ja pääasiallisista haitallisista kestävyysvaikutuksista sääntelyn vaatimalla tavalla sidosryhmille.

Sp-Rahastoyhtiö ja Sp-Henkivakuutus pyrkivät edistämään Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja ovat sitoutuneet Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategiassa asetettuun tavoitteeseen sijoittamisen hiilineutraaliudesta viimeistään vuonna 2050. Vastuullisuusstrategiassa mittarina on, että Pariisin sopimuksen mukaisuuteen ja Science Based Target –tavoitteisiin sitoutuneiden yritysten prosenttiosuus kasvaa Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien asiakasvarojen osalta vuoteen 2026 mennessä toimintaympäristön salliessa. Sp-Rahastoyhtiö tukee TCFD-viitekehikon mukaista ilmastoraportointia ja raportoi TCFD:n mukaisesti Säästöpankkien Varainhoidon osalta osana Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportointia.

Tietolähteenä käytössä on ulkopuolisten palveluntarjoajien työkaluja ja sijoituskohteiden toimittamaa dataa kestävyysriskien ja vastuullisuustekijöiden raportointiin ja analyysiin, esimerkiksi pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset (PAI), kuten kasvihuonekaasupäästöt ja päästöintensiteetti sekä ilmastoskenaarioanalyysit ja yrityskohtaiset ESG-analyysit. Sp-Rahastoyhtiössä seurataan osana ESG-analyysiä myös YK:n kestävä kehityksen valittujen tavoitteiden mukaisuutta. Sp-Rahastoyhtiössä käydään jatkuvana toimenpiteenä aktiivista keskustelua palveluntarjoajien ja sidosryhmien kanssa koskien tiedonkeräämistä pääasiallisista haitallisista kestävyysvaikutuksista.

Sp-Henkivakuutus sijoittaa esimerkiksi valikoituihin Sp-Rahastoyhtiön korko- ja osakerahastoihin. Sp-Rahastoyhtiössä laaditaan säännöllisesti korko- ja osakerahastoilleen tulevaisuuteen suuntautuvan ilmastoskenaarioanalyysin sekä - stressitestit osana ilmastoriskianalyysia hyödyntämällä 2 Degree Investing Initiatiivin PACTA-analyysityökalua, joka lanseerattiin vuonna 2018. PACTA-menetelmä analysoi tiettyjen toimialojen merkittävimpiä kasvihuonekaasujen päästäjiä sekä miten näiden yhtiöiden näkymät ovat suhteessa IEA:n kestävä kehityksen skenaarioon päästöihin liittyvien haitallisten vaikutusten osalta. PACTA-työkalun pohjalta Sp-Rahastoyhtiössä arvioidaan, kuinka hyvin Sp-Rahastoyhtiön korko- ja osakerahastot ovat linjassa alle kahden asteen ilmastonlämpenemisskenaarioiden kanssa.

Päivitetty 30.6.2023.